

Subjektní a subjektivnost

Máme-li vyjasněno, jak rozumět významu slova „subjekt“, musíme také upřesnit příslušné adjektivum. Bohužel už je příliš zaběhané slovo „subjektivní“, kterému rozumíme jako záležitosti individuálního (a tedy vždy poněkud nahodilého) vědomí: subjektivní jsou dojmy, představy, pocity apod. Ale jsou – v našem pojetí – subjekty, které nedisponují „vědomím“, a přece je nutno jim přiznat charakter „subjektů“ (nebo řečeno s Teilhardem de Chardin, charakter „přirozených jednotek“, které mají své „dedans“ i své „dehors“, svou vnitřní i vnější stránku).

(Písek, 090213-2.)